

Wat waf je?

Het gehoor van een dier moet goed zijn. Heel goed zelfs. Want zonder oren red je het niet in de natuur. Overal liggen vijanden op de loer. En sommige dieren zoeken hun voedsel niet met hun ogen, maar met hun oren.

Krekelgeklets

Krekels kletsen elkaar de oren van de knieën. Ja, je leest het goed: de knieën. Het gehoor van een krekel zit namelijk op zijn poten. Als het mooi weer is, maken mannetjeskrekels de hele dag door geluid. Je kent het vast wel uit de zomervakantie. Het getsjirp ontstaat doordat een krekel zijn vleugels heel snel over elkaar wrijft. Door te tsjirpen vertellen krekels elkaar wie ze zijn en wat ze willen.



Honden horen hoog

Een hond luistert misschien niet altijd even goed, maar met zijn oren is helemaal niks mis. Sterker nog: een hond hoort over het algemeen veel beter dan zijn baas. Dat komt omdat hij heel hoge tonen kan opvangen. Ter vergelijking: Een mens hoort geluiden tussen de 20 en 20.000 Herz. Een hond tussen de 15 en 50.000 Herz. Een hond kan trouwens nog iets dat wij niet kunnen: draaien met zijn oren. Zo kan hij vrij precies horen waar een geluid vandaan komt. Om al dat gedraai mogelijk te maken, zitten in een hondenoer ongeveer zeventien spieren. Honden met hangoren hebben pech. Zij kunnen hun grote flappers niet overal heen draaien en horen dus iets minder goed.



Horen met je lijf

Ooit een slang met flaporen gezien? Dat kan kloppen. Een slang heeft namelijk geen oren. Toch is het bijna onmogelijk om een slang te besluipen zonder dat-ie het in de gaten heeft. Dat komt omdat hij 'hoort' met zijn lijf. Onderzoekers denken dat vooral de longen van een slang heel goed zijn in het opvangen van trillingen. Vooral lage geluiden 'hoort' een slang meteen.



Kijken met je oren

Hoe kun je in een stikdonkere grot recht op een lekker insect afvliegen zonder overal tegenaan te knallen? Door te kijken met je oren. Echolocatie heet dat. Veel vleermuizen doen het. Dolfijnen en sommigen walvissen kunnen het ook. Hoe het werkt? Eigenlijk heel simpel. Een vleermuis maakt heel hoge geluidjes. Dat geluid botst ergens tegenaan. Een muur bijvoorbeeld, of een insect. Aan de echo van het geluid kan een vleermuis horen waar de dingen zich bevinden. Als de muur of het insect verder weg is, klinkt de echo lager. Is het dichterbij, dan is de echo hoger. Zo weet de vleermuis zonder te kijken precies waar hij wel (insect) en niet (muur) op af moet vliegen.

Knal ik heb je!

De pistoolgarnaal is een klein opdondertje van maar vijf centimeter groot. Toch kan-ie zijn vijanden flink laten schrikken. Hij kan zijn scharen zo snel op elkaar duwen dat er een luide knal ontstaat. Daarmee verdooft of doodt hij zijn prooi in één keer. Het geluid van de pistoolgarnaal is zelfs zo hard, dat de sonar van onderzeeërs ervan in de war kan raken.

Hoe goed hoor jij?

Indrukwekkend hoor, die beestenoren. Maar hoe goed werken die van jou eigenlijk? Ga naar www.oorcheck.nl en doe de test. Daar kun je ook nog veel meer informatie vinden over geluid en gehoor.



Scheve oren

Als een uil hoog in de lucht vliegt, kan hij op de grond een muisje horen scharrelen. Sterker nog: hij kan precies horen hoeveel meter dat muisje van hem verwijderd is. Dat komt omdat de meeste uilen scheve oortjes hebben. Het ene oor zit net ietsje hoger dan het andere. Ook de vorm van het linker- en rechteroor is anders.

Door dat verschil kan een uil diepte en afstand horen. De pluimen op de kop van een uil zijn trouwens geen oren, maar gewoon een paar veren waaraan je kunt zien hoe oud, sterk en gezond het dier is.



En de winnaar is...

De absolute hoorkampioen is de dolfijn. Die kan namelijk geluiden horen tussen de 75 Hz en 150.000 Hz. Dolfijnen hebben geen oorschelpen, maar twee kleine gaatjes aan de zijkanten van hun kop. Toch gebruiken ze die gaatjes nauwelijks. Verreweg de meeste geluiden krijgen ze binnen via het vet in de onderkaak. Dolfijnen zelf maken fluitgeluiden en klikjes. Net als vleermuizen kunnen ze via echolocatie achterhalen waar een lekker visje zwemt.